

חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 9), התשנ"ח-1998*

1. תיקון סעיף 1 בחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1 -
- (1) בסעיף קטן (א), בהגדרה "מפקח עבודה", במקום "בפקודת מחלקת העבודה, 1943" יבוא "בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954";²
- (2) בסעיף קטן (ב) -
- (א) במקום פסקה (2) יבוא:
- "(2) אצל אדם אחר, בכל עבודה, בין אם נתקיימו יחסי עובד ומעביד ובין אם לאו: לענין זה, "עבודה" - לרבות רוכלות";
- (ב) בפסקה (3) ברישה, במקום "בכל מפעל" יבוא "בכל מקום";
- (3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) לענין חוק זה יראו העסקת ילד בהופעה ציבורית, אמנותית או לצורכי פרסום, או בצילומים לצורכי פרסום, כאמור בסעיף 4, כהעבדה, אף אם לא נתקיימו בהעסקה יחסי עובד ומעביד, ואף אם ההעסקה היתה חד-פעמית, וזאת בין אם ההעסקה היתה בתמורה ובין שלא בתמורה; לענין זה, "העסקת ילד" - לרבות שיתופו."
2. תיקון סעיף 2 בסעיף 2 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ד) - בטל.
3. סעיף 3 לחוק העיקרי - בטל.
4. החלפת סעיף 4 במקום סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
4. מבלי לגרוע מהוראות סעיף 2(א), אין להעביד ילד שטרם מלאו לו 15 שנים, בהופעה ציבורית, אמנותית או לצורכי פרסום, או בצילומים לצורכי פרסום.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) וסעיף 2, רשאי שר העבודה והרווחה לתת היתר, לתקופה מוגבלת, להעבדתו של ילד פלוני או לתיווך להעבדתו של אותו ילד, בהופעה או בצילומים כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) בסעיף זה, "הופעה" - לרבות הופעה מוקלטת ולרבות חזרות, לימוד או אימון לצורך ההופעה."
5. תיקון סעיף 5 בסעיף 5 לחוק העיקרי -
- (1) המילים "ולא יועסק ברוכלות" ו"או היותו מועסק כרוכל" - יימחקו;
- (2) בסופו יבוא "בשל טיב העיסוק, מיקומו או בשל כל סיבה אחרת".
6. החלפת סעיף 8 במקום סעיף 8 לחוק העיקרי יבוא:
8. מוסד רפואי מוסמך (א) בפרק זה -
- * נתקבל בכנסת ביום י"ג בתמוז התשנ"ח (7 ביולי 1998); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2612, מיום כ"ג באדר ב' התשנ"ז (1 באפריל 1997), עמ' 315, ובהצעות חוק 2626, מיום י"ב בסיון התשנ"ז (17 ביוני 1997), עמ' 366.
- ¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 115; התשנ"ה, עמ' 361.
- ² ס"ח התשי"ד, עמ' 202.

"מוסד רפואי מוסמך" – קופת חולים, כהגדרתה לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994³;

"רופא משפחה" – רופא, רופא בעל תואר מומחה ברפואת ילדים או רופא בעל תואר מומחה ברפואת המשפחה, כמשמעותם לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976⁴ (להלן – פקודת הרופאים), המועסקים על ידי מוסד רפואי מוסמך;

"רופא מורשה" – רופא בעל תואר מומחה ברפואה תעסוקתית לפי פקודת הרופאים או רופא המועסק על ידי מוסד רפואי מוסמך שהורשה, לענין הוראות פרק זה, על ידי שר העבודה והרווחה בהסכמת שר הבריאות.

(ב) בדיקה רפואית לענין עבודת המחייבת בדיקות התאמה לפי סעיפים 11(ב) ו-12, תיעשה בידי רופא מורשה.

7. במקום סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 11

11. (א) לא יועבד נער אלא אם כן נבדק בדיקה רפואית, ורופא המשפחה שבדק אותו נתן אישור רפואי להעבודתו.

אישור רפואי להעבודה

(ב) (1) בפרק זה, "עבודה המחייבת בדיקות התאמה" – עבודה ששר העבודה והרווחה קבע כי דרושה קביעה מקדמית רפואית על התאמתו הבריאותית של הנער לעבוד בה, וכן עריכת בדיקות רפואיות חוזרות לענין התאמתו הבריאותית לאותה עבודה.

(2) לא יועבד נער בעבודה המחייבת בדיקות התאמה אלא אם כן נבדק גם בידי רופא מורשה שקבע את התאמתו לעבודה כאמור ושנתן לו אישור רפואי על כך.

(3) אישור לפי פסקה (2) יהיה לעבודה מסוימת המחייבת בדיקות התאמה או לסוג עבודות בדומה לה מבחינת סיכון הבריאות והמאמץ הגופני הנדרש מהנער, ויכול הוא להיות מותנה בתנאים ומוגבל בזמן לשם ניסיון; האישור יירשם בפנקס העבודה של הנער.

8. בסעיף 11 לחוק העיקרי, במקום "הרופא המטפל" יבוא "רופא המשפחה".

תיקון סעיף 11

9. במקום סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 12

12. (א) נער העובד בעבודה המחייבת בדיקות התאמה ייבדק בידי רופא מורשה, במועדים ובתנאים שקבע שר העבודה והרווחה לגבי עבודה כאמור ולפחות אחת לשנה (להלן – בדיקה רפואית חוזרת).

בדיקה רפואית חוזרת

(ב) על סמך דין וחשבון של הרופא המורשה שערך בדיקה רפואית חוזרת על פי סעיף זה, ירשום המוסד הרפואי המוסמך, בפנקס העבודה של הנער, כל הגבלה בעבודה וכל שינוי לרעה במצב בריאותו של הנער, ויביא אותם לירידת ההורים, המעביד, לשכת העבודה לנוער כמשמעותה בחוק

³ סי"ח התשנ"ד, עמ' 156.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 954.

שירות התעסוקה, התשי"ט-1959⁵, וכן לירידת מפקח העבודה ומפקח החניכות האזורי כמשמעותם בחוק החניכות, התשי"ג-1953⁶.

10. בסעיף 13(א) לחוק העיקרי - תיקון סעיף 15
- (1) ברישה, במקום "על פי פרק זה" יבוא "על פי סעיפים 11(ב) ו-12";
- (2) פסקה (1) - תימחק;
- (3) בפסקה (2), המילים "או להתעסקותו ברוכלות" - יימחקו;
- (4) בפסקה (3), המילים "או להתעסקותו ברוכלות" - יימחקו.
11. סעיף 15 לחוק העיקרי - בטל. ביטול סעיף 15
12. בסעיף 20 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא: תיקון סעיף 20
- "(א) על אף הוראות סעיף קטן (א), במקום עבודה שמותר בו לעבוד יותר מ-8 שעות עבודה ליום, לפי סעיף 5(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951⁷, יכול שיועבד צעיר עד תשע שעות ליום עבודה, ובלבד ששבוע העבודה לא יעלה על 40 שעות עבודה."
13. בסעיף 25(ג) לחוק העיקרי, המילים "שמלאו לו 17 שנים" - יימחקו. תיקון סעיף 25
14. אחרי הפרק השישי לחוק העיקרי יבוא: הוספת פרק שישי

"פרק שישי 1: הוראות בדבר היתרים

127. (א) לא יינתן היתר להעבדת נער לפי חוק זה (בפרק זה - היתר להעבדת נער) אם יש בו כדי לפגוע בטובתו של הנער. היתר להעבדת נער
- (ב) שר העבודה והרווחה, כאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע, ולענין סעיף 4 יקבע, כללים, תנאים וסייגים למתן היתר להעבדת נער או לתיווך להעבדת נער; כללים, תנאים וסייגים כאמור יכול שייקבעו דרך כלל או לסוגי היתרים מסוימים.
- (ג) היתר להעבדת נער יכלול את אלה:
- (1) תנאים שיבטיחו כי הנער לא ינוצל לרעה, כי בריאותו, בטיחותו, חינוכו, או התפתחותו התקינה לא ייפגעו, וכי יהיו לו שעות מנוחה ופנאי הולמות;
- (2) תנאים בדבר שעות העבודה, הפסקות בעבודה וכן הפסקות בין יום עבודה אחד למשנהו.
- (ד) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע תנאים נוספים על אלה שקבע לפי סעיף קטן (ב) או על אלה המפורטים בסעיף קטן (ג), לענין היתר להעבדת נער פלוני.
127. (א) במתן היתר להעבדת נער תהיה זכות לנער המסוגל לחוות דעה משלו, להביע את עמדתו לענין מתן היתר להעבדתו, ויינתן לדעתו משקל ראוי בהתאם לגילו ולמידת בגרותו. שמיעת הנער

⁵ סיח התשי"ט, עמ' 52.

⁶ סיח התשי"ג, עמ' 108.

⁷ סיח התשי"א, עמ' 204.

(ב) שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יתקין תקנות לענין דרכי המימוש של זכות הנער לפי סעיף זה.

15. בסעיף 28(א) לחוק העיקרי, המילים "ולא ירכול" ו"או על הנער הרוכל, הכל לפי הענין" – יימחקו.

16. בסעיף 29(א) לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "או שנער עוסק בו ברוכלות" יבוא "יהיו כסמכויותיו של מפקח לפי סעיף 2 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954".

17. אחרי סעיף 30 לחוק העיקרי יבוא:

330. המועצה המועצה, מבין חבריה, או שלא מבין חבריה, ועדות, ולאצול להן מסמכויותיה, למעט הסמכות לייעץ לשר בכל ענין הנוגע להתקנת תקנות כאמור בסעיף 42.

18. במקום סעיף 32 לחוק העיקרי יבוא:

32. מעביד יביא לידעת נער המועבר על ידיו את הוראות חוק זה.

(ב) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע דרכים לידוע נער על פי הוראות סעיף זה.

19. במקום סעיף 33 לחוק העיקרי יבוא:

33. המעביד נער באחד מאלה –

(1) בניגוד להוראות סעיפים 2, 2א או 4 או בניגוד להוראות היתר שניתן מכוחן;

(2) במקום ששר העבודה והרווחה קבע, בהתאם להוראות סעיף 5, כי עבודה של נער בו עלולה לסכנו;

(3) בעבודות, בתהליכי ייצור או במקומות עבודה ששר העבודה והרווחה אסר או הגביל העברת נער בהם, בהתאם להוראות סעיף 6;

(4) בעבודה, שעל פי הקבוע בתקנות לפי סעיף 7 אין להעבידו בה בגילו;

(5) בניגוד להוראות סעיף 14,

דינו – מאסר שנה או קנס פי אחד וחצי מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁹ (להלן – חוק העונשין).

333. המעביד נער באחד מאלה –
העברה אסורה אחרת

(1) בניגוד להוראות סעיפים 11 או 12 או בניגוד להוראות היתר שניתן לפי סעיף 11א, שענינן בדיקות רפואיות;

(2) בניגוד להוראות סעיפים 20, 21, 22 ו-24, או בניגוד להוראות היתר שניתן לפי סעיף 25, שענינן שעות עבודה ומנוחה;

⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

3) בניגוד להוראות היתר שניתן לפי חוק זה ושלא לפי סעיפים 2, א2, או 4, לרבות הוראות בענין קביעת מספר מרבי של שעות עבודה, מנוחה שבועית, הפסקות בעבודה או עבודה לילה.

דינו - מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א2) לחוק העונשין.

333. המעביד את מי שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 21 שנים, בעבודה ששר העבודה והרווחה קבע, לפי סעיף 16, שיש בה סיכון מיוחד לבריאות, בניגוד להוראות פרק שלישי: בדיקת רפואית, או בניגוד להוראות פרק שלישי: חובת יום לימודים, דינו - כדין המעביד נער לפי סעיפים 33 או 33א, לפי הענין.

העבדת בוגר

333.ג. (א) המעביד נער באחד מאלה -

עבירות נוספות

(1) בעבודה שנקבעה לפי סעיף 18, בלי שנוכח שניתנה לנער, קודם לכן, הדרכה בבחירת מקצוע, כאמור באותו סעיף;

(2) בניגוד להוראות סעיף 23, למעט סעיף קטן (ב) שבו, שענין נער המבקר בשיעורי ערב;

(3) בלי שהציג היתר מיוחד לעבודת לילה בהתאם להוראות סעיף 26(ד);

(4) בניגוד להוראות סעיף 27(א), שענין נער שחובת לימודים חלה עליו;

(5) בלי שהוצא לו פנקס עבודה בהתאם להוראות סעיף 28;

(6) בלי שניהל פנקס בהתאם להוראות לפי סעיף 31;

(7) בלי שהביא לידיעתו של הנער את הוראות חוק זה בהתאם לחובתו לפי סעיף 32;

דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א1) לחוק העונשין.

(ב) מעביד שניכה משכר עבודתו של נער, בשל היעדרות לצורך לימודים, בניגוד להוראות סעיפים 23(ב) או 27(ב), דינו - קנס כאמור בסעיף קטן (א).

333. (א) המתווך, ללא היתר, להעבדה של ילד בהופעה או בצילומים כאמור בסעיף 4, או המתווך להעבדת ילד בניגוד להוראות היתר שניתן לו לפי הוראות סעיף 4, דינו - כדין המעביד ילד בניגוד להוראות אותו סעיף.

פעולות אסורות לגבי הופעות וצילומים

(ב) המזמין הופעה או צילומים כמשמעותם בסעיף 4, שבה אמור לעבוד ילד, חייב להתנות את העבדת הילד בהופעה או בצילומים שהזמין בקבלת היתר לפי הוראות אותו סעיף; הפר המזמין חובה זו, וילד הועבד ללא היתר, בהופעה או בצילומים שהזמין, דינו - מחצית העונש הקבוע למעביד ילד בניגוד להוראות סעיף 4.

(ג) בסעיף זה, "ילד" - מי שטרם מלאו לו 15 שנים.

333. בוצעה עבירה לפי סעיפים 33, 33א, 33ב, 33ג או 33ד, בידי תאגיד, דינו - כפל הקנס הקבוע לאותה עבירה.

אחריות תאגיד

133. עבירה לפי סעיפים 33, א33, ב33, ג33, ד33 ו-33 היא מסוג העבירות של אחריות קפידה. אחריות קפידה
133. בית משפט רשאי, בנוסף לכל עונש הקבוע לעבירה לפי חוק זה, שהיא עבירה נמשכת, להטיל על הנידון קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכת העבירה. עבירה נמשכת
133. המפריע למפקח עבודה להשתמש בסמכויותיו לפי חוק זה, דינו – מאסר שנה או קנס פי אחד וחצי מהקנס הקבוע בסעיף 61(א2) לחוק העונשין. הפרעה למפקח עבודה
20. סעיף 35 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 35
21. במקום סעיף 37 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 37
37. (א) הורה לנער חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת העבדת הנער בניגוד להוראות סעיף 33; המפר חובה זו, דינו – מחצית הקנס הקבוע למעביד נער בניגוד לאותן הוראות. יחובת הורים
- (ב) הועבר נער בניגוד להוראה מהוראות סעיף 33, חוקה היא כי הורה הנער הפר חובתו האמורה בסעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות, ועשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
22. במקום סעיף 38 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 38
38. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות כאמור בסעיפים 33, א33, ב33, ג33 ו-33 בידו התאגיד או בידו עובד מעובדיו; המפר חובתו האמורה, דינו – קנס פי אחד וחצי מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א2) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, ופקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 33, א33, ב33, ג33 ו-33 בידו תאגיד, חוקה היא כי נושא משרה הפר חובתו האמורה בסעיף זה, אלא אם כן הוכיח כי נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות, ועשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
23. אחרי סעיף 39 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 40
40. שר העבודה והרווחה רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע אגרות שיש לשלמן בעד בקשות להיתרים לפי חוק זה ובעד מתן ההיתרים. אגרות
24. אחרי סעיף 40 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 40
40. העסקת נער בניגוד להוראות חוק זה אינה פוטרת את המעביד מתשלום שכר העבודה או מכל תשלום אחר, שהנער זכאי לו עבור עבודתו, עקב עבודתו, ולפי כל דין. יתשלום שכר עבודה
25. (א) תחילתו של סעיף 4 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, ותחילתו של סעיף 33 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 19 לחוק זה, בתום שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה. תחילה

(ב) שר העבודה והרווחה יגיש לראשונה תקנות לפי סעיפים 4, 127 ככל שהוראותיו נוגעות לענין סעיף 4, ו-127, לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 4 ו-14 לחוק זה, לאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

אליהו ישי
שר העבודה והרווחה

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דן תיכון
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה